

VŠEOBECNÉ POISTNÉ PODMIENKY

Poistenie podnikateľov pre prípad škôd na plodinách

Úvodné ustanovenia

1. Pre zmluvné poistenie podnikateľov, t.j. právnických a fyzických osôb (ďalej len poistený) podnikajúcich v zmysle Obchodného zákonníka, ktoré dojednáva Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. (ďalej len poisťovateľ), platí Občiansky zákonník, tieto všeobecné poistné podmienky (ďalej len VPPP) a zmluvné dojednania, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou poistnej zmluvy.
2. Práva a povinnosti vyplývajúce z týchto VPP-P sú podrobne upravené v zmluvných dojednaniach poistnej zmluvy.
3. Poistenie sa vzťahuje na poistné udalosti, ktoré nastanú na území Slovenskej republiky, ak nie je v poistnej zmluve dojednané inak.
4. Poistnou udalosťou je akákoľvek nepredvídaná a náhodná škodová udalosť, s ktorou je podľa týchto VPP-P spojená povinnosť poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie.

Článok 1: Poistené nebezpečenstvá

Poistenie je možné dojednať pre jednotlivé nebezpečenstvá, resp. ich skupiny uvedené v článkoch 2 – 4. Poistenie sa vždy vzťahuje len na jednotlivé nebezpečenstvá príp. skupiny nebezpečenstiev, ktorých poistenie je v zmluve výslovne dojednané.

Článok 2: Poistenie pre prípad poškodenia alebo zničenia plodín ľadovcom

1. Poistenému vznikne právo na poistné plnenie, ak plodiny patriace do skupín obilniny, strukoviny, olejniny, krmoviny pestované na ornej pôde, priadne rastliny, okopaniny, koreninová paprika a ostatné aromatické a koreninové rastliny, jednoročné liečivé rastliny, zelenina, vinič hrozňodový a jeho sadenice, tabak, chmeľ a jeho sadba, ovocie (ďalej len „plodiny“) boli poškodené alebo zničené ľadovcom.
2. Podľa týchto poistných podmienok sa za ľadovec považuje jav, pri ktorom kusy ľadu rôzneho tvaru, veľkosti, váhy a hustoty vytvorené v zemskej atmosfére dopadajú na rastliny a tým dochádza k ich poškodeniu alebo zničeniu.

Článok 3: Poistenie pre prípad poškodenia alebo zničenia plodín vybranými živelnými rizikami

1. Poistenému vznikne právo na poistné plnenie, ak plodiny patriace do skupín obilniny, strukoviny, olejniny, krmoviny pestované na ornej pôde, okopaniny, zelenina, tabak, chmeľ a jeho sadba (ďalej len „plodiny“) boli poškodené alebo zničené víchricou, požiarom, povodňou. Odchylne od týchto VPP-P možno zmluvnými dojednaniami dohodnúť aj poistenie pre prípad poškodenia plodín inými ako rizikami uvedenými v tomto bode .
2. Podľa týchto podmienok sa považuje :
 - a) za víchricu vietor dosahujúci rýchlosť minimálne 74 km za hodinu. Ak nemôže byť rýchlosť prúdenia vzduchu zistená, poskytne poisťovateľ poistné plnenie za škodu spôsobenú víchricou, ak poistený preukáže, že pohyb vzduchu v okolí miesta poistenia spôsobil škody na stavbách alebo na veciach rovnako odolných v bezchybnom stave.
 - b) za požiar, oheň v podobe plameňa, ktorý nežiadúco a nekontrolovane horí mimo určeného ohniska a šíri sa vlastnou silou. Požiarom nie je tlenie s obmedzeným prístupom kyslíka, bez rozžeravenia poistenej veci, aj keď táto zuhoľnatie,
 - c) za povodeň zaplavenie väčších alebo menších územných celkov vodou, ktorá sa prirodzeným spôsobom vyliala z brehov vodných tokov, priehrad alebo prírodných vodných nádrží, alebo ktorá tieto brehy alebo hrádze pretrhla.
3. Podľa týchto podmienok sa nepovažuje za povodeň :
 - a) také zaplavenie územia, ktoré bolo spôsobené regulovaným vypúšťaním vôd z vodných tokov,
 - b) vyliatie z brehov povrchového vodstva, ktoré sa s ohľadom na situáciu v mieste poistenia dá predpokladať. Za povodeň, ktorú je možné predpokladať, považujeme jej výskyt častejší ako jeden krát za desať rokov pred dátumom vzniku poistnej udalosti.

Článok 4: Poistenie pre prípad poškodenia alebo zničenia plodín požiarom

1. Poistenému vznikne právo na poistné plnenie ak plodiny patriace do skupiny obilniny (okrem osivovej kukurice), strukoviny a olejniny boli poškodené požiarom.
2. Podľa týchto VPP-P sa za požiar považuje, oheň v podobe plameňa, ktorý nežiadúco a nekontrolovane horí mimo určeného ohniska a šíri sa vlastnou silou. Požiarom nie je tlenie s obmedzeným prístupom kyslíka, bez rozžeravenia poistenej veci, aj keď táto zuhoľnatie.

Článok 5: Nepoistené nebezpečenstvá, predmety a škody

1. Poistenie sa nevzťahuje na:
 - a) škody spôsobené nesprávnym obrábaním, škody v dôsledku chýb v agrotechnike, ochrane rastlín,
 - b) poľahnutie plodín,
 - c) krmoviny, okrem krmovín pestovaných na ornej pôde,
 - d) ovocné dreviny, kry viniča a chmeľu, sadenice s výnimkou sadenic viniča a sadby chmeľu, iný množiteľský materiál viniča a chmeľu, slamu obilnín, strukovín a olejnatých rastlín, vňať a skrojky okopanín, viacročné liečivé rastliny a makovice,
 - e) letné, strniskové a ozimné miešanky,
 - f) extenzívne ovocné sady, t. j. aleje, neošetrované, neohradené a nekompletné (chýba viac ako 1/3 jedincov),
 - g) predpestované sadenice pred presadením na určené miesto,
 - h) zníženie akosti plodín,
 - i) náklady vynaložené na odpratanie zvyškov poistených plodín poškodených alebo zničených poistnou udalosťou, ako aj náklady na akékoľvek úpravy pozemkov, kde sa plodiny pestujú,
 - j) zvýšené náklady vykonané poisteným, ktoré sú potrebné na zníženie následkov poistnej udalosti,
2. V nadväznosti na ustanovenie článkov 2 – 4 týchto VPP-P, za poistenie nevzťahuje bez ohľadu na spolupôsobiace príčiny na škody vzniknuté v dôsledku:
 - a) vojnových udalostí, vnútorných nepokojov, terorizmu alebo represívnych zásahov štátnych orgánov,
 - b) jadrovej energie,
 - c) úmyslu alebo hrubej nedbalosti poisteného, jeho zástupcu, osoby, ktorú poistený poveril starostlivosťou o poistené veci, alebo strážou miesta poistenia, osoby blízkej poistenému alebo osoby žijúcej s poisteným v spoločnej domácnosti,
 - d) škôd na životnom prostredí.

Článok 6: Predmet poistenia

1. Predmetom poistenia sú plodiny špecifikované v prílohe poistnej zmluvy. Ustanovenia o výlukách uvedených v článkoch 2 – 5 týchto VPP-P zostávajú týmto nedotknuté.
2. Poistiť možno plodiny, ktoré poistený pestuje na pozemku ktorý:
 - a) má vo vlastníctve alebo v správe ,
 - b) má v trvalom užívaní,
 - c) prevzal od právnických alebo podnikajúcich fyzických osôb, od fyzických osôb , dočasne ich užíva na základe písomnej dohody, nájomnej zmluvy alebo má právo užívania na základe inej zmluvy.
3. Poistenie sa nedoednáva pre pôdu pozemku na ktorom sa plodiny pestujú.

Článok 7: Poistné náklady

Poisťovateľ nehradí náklady na zásah požiarnikov, alebo iných osôb, ktoré sú povinné zasiahnuť vo verejnom záujme.

Článok 8: Miesto poistenia

Miestom poistenia sú pozemky poisteného na ktorých poistený plodiny pestuje.

Článok 9: Vznik poistenia

1. Poistná zmluva je uzavretá okamihom jej podpísania oboma zmluvnými stranami.

2. Ak je návrh poistnej zmluvy prijatý začína poistenie od 0-tej hodiny nasledujúceho dňa, alebo dňa určeného v poistnej zmluve v zmysle jednotlivých poistení.
3. Čas na ktorý sa uzatvorí poistná zmluva je poistná doba.
4. Časť poistnej doby dohodnutá v poistnej zmluve je poistné obdobie (kalendárny rok). Za každé poistné obdobie sa platí poistné.
5. Pri krátkodobých poisteniach sú poistné obdobie a poistná doba totožné.

Článok 10: Zmena a zánik poistenia

1. Poistenie, pri ktorom je dojednané bežné poistné, zanikne výpoveďou ku koncu poistného obdobia; výpoveď sa musí dať písomne aspoň šesť týždňov pred jeho uplynutím. Ak je poistné obdobie kratšie ako jeden rok, končí zmluva jeho uplynutím.
2. Ďalej poistenie zaniká uplynutím doby, na ktorú bolo poistenie dojednané.
3. Poistenie zanikne aj tak, že poistné za prvé poistné obdobie alebo jednorazové poistné nebolo zaplatené do troch mesiacov odo dňa jeho splatnosti. Poistenie zanikne aj tak, že poistné za ďalšie poistné obdobie nebolo zaplatené do jedného mesiaca odo dňa doručenia výzvy poisťovateľa na jeho zaplatenie, ak nebolo poistné zaplatené pred dorúčením tejto výzvy. To isté platí, ak bola zaplatená len časť poistného.
4. Poistenie podnikateľov zaniká aj:
 - a) prechodom alebo prevodom vlastníckeho práva,
 - b) prevodom alebo prechodom práva hospodárenia,
 - c) zánikom oprávnenia k podnikateľskej činnosti,
 - d) skončením činnosti,
 - e) skončením užívania na základe písomnej dohody, nájomnej zmluvy alebo inej zmluvy.
5. Poistenie môže každý z účastníkov vypovedať do dvoch mesiacov po uzavretí poistnej zmluvy, výpovedná lehota je osemdeňná.
6. Ak sa poisťovateľ dozvie až po poistnej udalosti, že jej príčinou je skutočnosť, ktorú pre vedome nepravdivé alebo neúplné odpovede nemohol zistiť pri dojednávani poistenia a ktorá pre uzavretie poistnej zmluvy bola podstatná, je oprávnený plnenie z poistnej zmluvy odmietnuť; odmietnutím plnenia poistenie zanikne.
7. Poistenie zanikne tiež okamžitou výpoveďou pokiaľ sa preukáže, že sa poistený pokúsil bezdôvodne obohatiť alebo sa obohatil na úkor poisťovateľa.

Článok 11: Poistná suma, poistná hodnota

1. Podkladom pre stanovenie poistného je poistná suma.
2. Poistná suma je hodnota poistenej produkcie.
3. Poistená produkcia sa určí ako súčin hektárovej úrody poistenej plodiny, ceny a plochy, plodinou v príslušnom roku skutočne osiatej alebo vysadenej (ak ide o vinič hroznorodý a ovocné dreviny v príslušnom roku skutočne rodiacej) pritom:
 - a) hektárovou úrodou sa rozumie hektárová úroda dohodnutá na príslušný rok; pri osivách okopanín, zeleniny a sadbe chmeľu sa vychádza z úrody podloženej zmluvami o ich dodávke na príslušný rok,
 - b) cenou sa rozumie cena dohodnutá s poisteným,
 - c) pri poisťovaní úrody náhradnej plodiny zasiatej alebo vysadenej za plodinu zničenú alebo poškodenú natoľko, že ju bolo potrebné zaoarať, poisťovateľ posúdi reálnosť hektárovej úrody a ceny v závislosti od vegetačného obdobia a výrobných podmienok.

Článok 12: Pomerné plnenie - podpoistenie

1. Ak poistený neoznámí poisťovateľovi zvýšenie výmery poistenej plodiny, poskytne poisťovateľ poistenému pomerné plnenie. Pomerné plnenie sa stanoví úpravou vypočítanej výšky škody, pomerom poistenej plochy ku skutočne osiatej ploche v čase poistnej udalosti.
2. Ak skutočne dosiahnutá úroda na poškodenej parcele je vyššia o 10 % a viac ako dohodnutá úroda pri poistení, plnenie poisťovateľa bude pomerné. Pomerné plnenie sa stanoví úpravou vypočítanej výšky škody pomerom dohodnutej úrody k skutočne dosiahnutej úrode na poškodenej parcele.

Článok 13: Výpočet poistného

1. Podkladom pre výpočet poistného sú údaje stanovené

- v jednotlivých prílohách vykázaných z evidencie poisteného. Podklady sa vykazujú každoročne na príslušných prílohách.
2. Poistné sa vypočítava každoročne za obdobie kalendárneho roka.
 3. Poistné sa vypočíta ako súčin poistnej sumy stanovenej pre jednotlivé plodiny a sadzby poistného. Výšku sadzby každoročne stanoví poisťovateľ.
 4. Poisťník obdrží vypočítané poistné na daný kalendárny rok na výmere poistného.
 5. V prípade zmeny plochy a štruktúry poistených plodín vykoná poisťovateľ nový výpočet poistného.
 6. Rovnako vykoná nový výpočet poistného, ak následkom poistnej udalosti bol porast alebo jeho časť vyoraná.
 7. Zmeny hektárovej úrody a ceny nie sú predmetom zmeny poistného. Predmetom zmeny poistného nie je ani zamietnutie množiteľského porastu pri uznávacom konaní.
 8. Poistné za poistné obdobie patrí poisťovateľovi celé.
 9. Poisťovateľ má právo kontrolovať podklady použité na výpočet poistného.

Článok 14: Platenie poistného

1. Pri dlhodobej zmluve poistník platí poistné v ročných poistných obdobiach. Poistné uhradí poistník za poistné obdobie (kalendárny rok) podľa dohodnutých splátok.
2. Pri krátkodobej zmluve:
 - a) je poistné splatné do 7 dní po jeho dojednaní.
 - b) ak poistné prevyšuje sumu 1 000 EUR je možné dohodnúť platenie v dohodnutých splátkach.
3. Nezaplatením splátky poistného do termínu splatnosti jednotlivých splátok, môže poisťovateľ zrušiť výhodu splátok a stanoviť deň splatnosti celého neuhradeného poistného za poistné obdobie. Pokiaľ poistník neuhradí v tento deň celé dlžné poistné dostáva sa do omeškania a začína plynúť lehota pre zánik poistenia podľa § 801 Občianskeho zákonníka.
4. Ak je poistník v omeškaní s platením poistného alebo so splátkou poistného, je povinný zaplatiť poisťovní úrok z omeškania vo výške stanovenej všeobecne záväzným právnym predpisom.
5. Ak nastane poistná udalosť v dobe, kedy je poistník v omeškaní s platením bežného poistného, má poisťovateľ právo si sumu zodpovedajúcu dlžnému poistnému odpočítať od poistného plnenia.

Článok 15: Poistné plnenie

1. Poisťovateľ poskytne plnenie len vtedy, ak rozsah poškodenia na hlavnej časti plodiny, na pozemku súvisle osiatom alebo vysadenom (parcele) tým istým druhom plodiny dosiahne aspoň 10 % na množstve poistenej úrody. Toto ustanovenie sa nevzťahuje na plnenie v poistení plodín pre prípad požiaru.
2. Pri určovaní výšky plnenia postupuje poisťovateľ podľa týchto zásad:
 - a) v súčasnosti s poisteným zistí podľa stavu plodiny pred poistnou udalosťou v percentách rozsah poškodenia plodiny na pozemku súvisle osiatom alebo vysadenom (parcele),
 - b) vypočíta úrodu z tohto pozemku podľa hektárovej výmery a hektárovej úrody dohodnutej s poisteným pre príslušnú plodinu na daný rok, zohľadniac pritom nepoistiteľné vplyvy,
 - c) z vypočítanej úrody určí úbytok množstva plodiny rovnakým percentom, akým bol určený rozsah jej poškodenia.
3. Ak boli ozimné plodiny poškodené alebo zničené poistnou udalosťou do 10.4. príslušného roka alebo ostatné plodiny poškodené alebo zničené poistnou udalosťou do 25 dní po vysiatí alebo vysadení, poisťovateľ je povinný vyplatiť sumu vo výške nákladov na zasatie alebo vysadenie poškodenej plodiny, v prípade prísvevu v pomere zodpovedajúcom určenému poškodeniu, maximálne však 20 % z poistnej sumy poškodenej parcely.
4. Ak sú plodiny poistené v zmysle čl. 4 týchto VPP-P a dôjde k ich poškodeniu alebo zničeniu, poskytne poisťovateľ plnenie vypočítané ako súčin poškodenej plochy, hektárovej úrody a ceny dohodnutých pri poistení.
5. Poškodenie sa zisťuje osobitne pre každý pozemok súvisle osiaty alebo vysadený (parcelu) rovnakým druhom plodiny.
6. Ak suma vypočítaná ako plnenie na príslušnom samostatnom pozemku je vyššia ako poistná suma

dohodnutá v zmluvnom dojednaní prislúchajúca ploche tohto pozemku, poisťovateľ je povinný vyplatiť len poistnú sumu.

7. Poisťovateľ je povinný plniť v mene platnej na území Slovenskej republiky.
8. Vzájomne splatné pohľadávky je možné uhradiť započítaním zo všetkých poistných udalostí.

Článok 16: Spoluúčasť

1. V poistnej zmluve sa dohodne výška spoluúčasti ktorou sa poistený podieľa na plnení z poistnej udalosti.
2. Spoluúčasť dojednaná v zmluve sa odpočíta od celkového poistného plnenia.

Článok 17: Splatnosť plnenia

Poistné plnenie je splatné do 15 dní, hneď ako poisťovateľ skončil vyšetrovanie nutné na zistenie rozsahu svojej povinnosti plniť. Ak nemôže byť vyšetrovanie ukončené do 30 dní po tom, ako sa poisťovateľ dozvedel o vzniku poistnej udalosti, poskytne poistenému na jeho žiadosť primeraný preddavok.

Článok 18: Povinnosti poisteného

1. Poistený je povinný:
 - a) dodržiavať všetky všeobecné záväzné predpisy vrátane bezpečnostných predpisov uvedených v Zmluvných dojednaniach a ďalšie povinnosti, ktoré boli stanovené v zmluve,
 - b) bezodkladne oznámiť poisťovateľovi písomnou formou všetky zmeny týkajúce sa údajov v zmluve, ako je zmena druhu resp. skončenie podnikateľskej činnosti alebo vzťahu poisteného bližšie označeného v zmluve, zánik predmetu poistenia,
 - c) bezodkladne oznámiť poisťovateľovi písomnou formou akékoľvek zmeny týkajúce sa poistenia,
 - d) oznámiť poisťovateľovi, že uzatvoril ďalšie poistenie rovnakých plodín na rovnaké riziko u iného poisťovateľa a oznámiť jeho obchodný názov a výšku poistnej sumy.
2. Poistený je povinný dbať, aby poistná udalosť nenastala a vykonávať primerané opatrenia na jej odvrátenie alebo na zmiernenie následkov škody, ktorá už nastala a podľa možnosti si k tomu vyžiadať pokyny poisťovateľa a postupovať v súlade s nimi.
3. Ďalej je poistený povinný:
 - a) poisťovateľovi predložiť na požiadanie doklad o užívaní cudzieho pozemku,
 - b) poisťovateľovi oznámiť písomne zmenu vlastníctva, užívania, nájmu pozemkov, na ktorých poistené plodiny pestuje; rovnako oznámiť začatie konkurzného alebo vyrovnávacieho konania, vstup do likvidácie a na požiadanie predložiť príslušný doklad,
 - c) poskytnúť poverenému zamestnancovi poisťovateľa potrebné doklady, pravdivo a úplne odpovedať na všetky otázky, podať dostatočné vysvetlenia, ktoré sú potrebné na výpočet poistného a na určenie výšky plnenia poisťovateľa,
 - d) predložiť poisťovateľovi najneskôr do 30.4. podklady na stanovenie poistného na príslušný kalendárny rok; ak do uvedeného termínu podklady nebudú poskytnuté, poisťovateľ vypočíta poistné na základe posledného známeho stavu s použitím sadzieb platných pre aktuálny rok; za škody, ktoré nastanú pred dorúčením podkladov, poskytne poisťovateľ predbežné krytie pre plodiny, ktoré boli poistené v predchádzajúcom roku, najviac však do výšky poistných súm dojednaných pre jednotlivé plodiny v predchádzajúcom roku.
 - e) poisťovateľovi oznámiť zmeny plochy a štruktúry poistených plodín (úpravy, ktoré poistenému neboli do 30.4. ešte známe) najneskôr do 31.5. príslušného roka,
 - f) poistiť si náhradnú plodinu, v zmysle zmluvných dojednaní,
 - g) ak dojde k poškodeniu plodín poistnou udalosťou v zmysle článku 4 týchto VPP-P poistený je povinný predložiť zápis o požiari potvrdený orgánom činným v trestnom konaní; ak bol požiar lokalizovaný požiarnikmi, predložiť aj zápis vystavený príslušným požiarnym útvarom.
4. Oznámiť písomne poisťovateľovi:
 - a) poistnú udalosť najneskôr do 3 dní od jej vzniku; v prípade, že poistná udalosť nastala v čase zberu

alebo tesne pred zberom, poistený je povinný poistnú udalosť oznámiť ihneď tak, aby poisťovateľ mohol zistiť rozsah poškodenia; v prípade, ak sa musia poškodené poistené plodiny pred šetrením poisťovateľom neodkladne pozberať, poistený je povinný ponechať na začiatku, v strede a na konci poškodenej parcely kontrolné vzorky, každú s plochou najmenej 1500 m²,

- b) najneskôr 3 dni vopred vyorávku plodiny zničenej alebo natoľko poškodenej, že ju treba celkom alebo z časti zaoarať; vyorávku možno vykonať len so súhlasom poisťovateľa;

5. Preukázať, že na pozemku, kde plodiny pestuje, vykonal opatrenia v zmysle agrotechnických zásad,
6. Predložiť na požiadanie pri škodách na množiteľských kultúrach zmluvy o množení a záznam prehliadky o uznávacom konaní.
7. V prípade vzniku poistnej udalosti poistený je ďalej povinný:
 - a) bezodkladne oznámiť polícii vznik poistnej udalosti, ktorá nastala za okolností, vzbudzujúcich podozrenie zo spáchania trestného činu,
 - b) podať poisťovateľovi dôkaz o vzniku poistnej udalosti a o rozsahu jej následkov,
 - c) nemeň bez súhlasu poisťovateľa stav vzniknutý poistnou udalosťou, ak to nie je nevyhnutné na odvrátenie alebo zmiernenie následkov škody alebo v rozpore so všeobecným záujmom,
 - d) umožniť poisťovateľovi alebo osobám ním povereným, všetky vyšetrovania potrebné pre posúdenie nároku na poistné plnenie a jeho výšku a predložiť k tomu potrebné podklady a informácie,
 - e) zabezpečiť voči inému právo na náhradu vzniknutej škody a iné obdobné práva a uplatniť nárok na náhradu vzniknutej škody voči tomu, kto za škodu zodpovedá.

Článok 19: Oprávnenie poisťovateľa

Poisťovateľ je oprávnený znížiť alebo odmietnuť poistné plnenie úmerne závažnosti porušenia povinností poisteného uvedených v článku 18 VPP-P a povinnosti uvedených v príslušných Zmluvných dojednaniach. Tieto podobnejšie stanovujú dôvody, pre ktoré je poisťovateľ oprávnený znížiť alebo odmietnuť poistné plnenie.

Článok 20: Znalecké konanie

1. V prípade poistnej udalosti je možné dohodnúť, že výška poistného plnenia bude stanovená expertným konaním.
2. Pre expertné konanie platí:
 - a) poistený aj poisťovateľ vymenujú experta do 15 dní od ohlásenia poistnej udalosti poisťovateľovi a o jeho menovaní bezodkladne upovedomia druhú stranu. Expert nesmie mať voči strane, ktorou bol vymenovaný, žiadne obchodné ani pracovnoprávne vzťahy, prípadnú námietku proti vymenovaniu experta musí druhá strana vzniesť pred začatím jeho činnosti,
 - b) experti vymenovaní obidvoimi stranami sa ešte pred zahájením svojej činnosti dohodnú na osobe tretieho experta s hlasom rozhodujúcim pre prípad ich nezhody,
 - c) obaja experti vymenovaní zúčastnenými stranami spracujú nezávisle na sebe znalecký posudok o sporných otázkach,
 - d) tento znalecký posudok odovzdajú obidvoja experti zároveň poistenému aj poisťovateľovi, v prípade existencie rozporov odovzdá poisťovateľ obidva spracované posudky určenému expertovi s hlasom rozhodujúcim. Tento expert urobí rozhodnutie v sporných otázkach a toto svoje rozhodnutie odovzdá poistenému aj poisťovateľovi,
 - e) náklady svojho experta hradí každá strana, náklady experta s hlasom rozhodujúcim, potom obidve strany rovnakým dielom.
3. Uskutočneným konaním expertov nie sú dotknuté práva a povinnosti poisteného a poisťovateľa, upravené právnymi predpismi.

Článok 21: Spolupoistenie – vedenie

1. Pri poistení, na ktorého dojednaní sa podieľa viac poisťovateľov (spolupoisťovateľov), zodpovedá za svoje záväzky každý zo spolupoisťovateľov v závislosti na veľkosti svojho podielu.

2. Ten zo spolupoisťovateľov, ktorý je v poisťnej zmluve stanovený ako vedúci poisťovateľ, je oprávnený prijímať oznámenia a prejavy vôle poisťníka určené všetkým zúčastneným spolupoisťovateľom.

Článok 22: Doručovanie písomností

Poisťník je povinný písomne oznámiť poisťovateľovi zmenu svojej adresy bez zbytočného odkladu. Poisťovateľ zasiela písomnosti na poslednú známu adresu poisťníka alebo poisteného. Písomnosť poisťovateľa určená poisťníkovi alebo poistenému (ďalej len „adresát“) sa považuje za doručení dňom prevzatia písomnosti adresátom alebo dňom, kedy adresát prevzatie písomnosti odoprel. V prípade, že sa písomnosť uloží na pošte kvôli nezastihnutiu adresáta s tým, že si ju adresát v príslušnej lehote nevzdvihol na pošte, považuje sa za doručení v posledný deň

tejto lehoty, aj keď sa adresát o jej uložení nedozvedel, alebo dňom, kedy bola písomnosť vrátená poisťovateľovi ako nedoručená pre zmenu adresy, ktorú poisťník alebo poistený neoznámil.

Článok 23: Záverečné ustanovenia

1. Od týchto VPP-P je možné sa v poisťnej zmluve odchýliť len ak sú ich ustanovenia doplnené alebo upravené zmluvnými dojednaniami. Inak len v prospech poisteného.
2. Prípadné prebytky poisťného využije poisťovateľ k zvýhodneniu poistených vykazujúcich dlhodobo priaznivý škodový priebeh.
3. Poisťná zmluva, ktorej súčasťou sú tieto VPP-P sa v otázkach účinnosti, výkladu a vykonávania riadi právom Slovenskej republiky.
4. Tieto VPP-P nadobúdajú účinnosť 1.9.2011.